

Че щастлив е оня, който дигне пржв  
Народното знаме и пролее кръв,  
И че тряба твърдост, кураж, постоянство,  
Че страхът е подлост, гордостта — пиянство,  
Че равни сме всички в големия час —  
Той внасяше бодрост в народната свяст.

И всяка възраст, класа, пол, занятие  
Зимаше участие в това предприятие:  
Богатий с парите, сюрмахът с трудът,  
Момите с иглата, учений с умът,  
А той, беден, гол, бос, лишен от имотът,  
За да е полезен дал си бе животът!

Той беше безстрашен. Той беше готов  
Сто пъти да умре на кръста Христов,  
Да гори, кат Хуса, или, кат Симона,  
За правдата свята да мре под триона.  
Смъртта бе за него приятел и брат,  
Зашил беше тайно в ръкава си яд,  
На кръста му верно оръжие висеше  
За да бъде страшен кога нужда беше.  
Той не знайше отдих, ни мир, нито сън,  
Обърнал се беше на дух, на огън.  
Думата си цяла лейше в едно слово,  
Понявга чело си мръщеше сурво,  
И там се четеше, и укор и гняв,  
И душа упорна и железн нрав.

Той беше невидим, фантом, или сянка.  
Озове се в черква, мерне се в седянка,  
Покаже се, скрий се без знак и без след,  
Навсякъде гонен, всякъде приет.  
Веднъж в събрание едно многобройно  
Той влезна внезапно, поздрави спокойно.  
И лепна плесница на един подлец,  
И излезе тихо из малкий градец.  
Името му беше знак зарад тревога,  
Властта бдеше вредом невидима, строга,  
Обсаждаше двайсет града изеднъж.  
Да улови тоя демон вездесъжд.  
От лице му мрачно всички се бояха,  
Селяните прости светец го зовяха,  
И сбани, сдушени в тайни места,  
Слушаха със трепет, с зяпнали уста  
Неговото слово сладко и опасно.  
И тем на душата ставаше по-ясно.  
И семето чудно падаше в сърцата  
И бързо растеше за жътва богата.

Той биде предаден, и от един поп!

Тоя мръсен червяк, тоя низък роб,  
Тоз позор за Бога, туй пятно на храма,  
Дякона погуби чрез черна измама!  
Тоз човек безстыден със низко чело,  
Пратен на земята не се знай защо,  
Тоз издайник грозен и божий служител,  
Който тая титла без срам бе похищил,  
На кого устата, пълни с яд и злост,

Изрекоха подло: „фанете тогос!“  
На кого ръката не благословия,  
А издайство свърши, и гръм не строши я,  
И чието име не ще спомена  
От страх мойта песен да не оскуерна,  
И кого родила една майка луда,  
Който равен в ада има само Юда,  
Фърли в плач и жалост цял народ тогас  
И тоз човек йошь живей между нас!  
Окован и кървав, във тъмница ръгнат,  
Апостолът беше на мъки подвъргнат  
Ужасни. Напразно! Те нямаха власт  
Над таз душа яка. Ни волж, ни глас,  
Ни молба, ни клетва, ни болно стенанье,  
Не издаде в мрака туй гордо страданье!  
Смъртта беше близко, но страхът далеч.  
И той не пошуши предателска реч.  
И на вси въпроси — грозно изпитанье —  
Един ответ даде и едно мълчанье,  
И казваше: „Az съм Левски! Ей ме на!“  
И никое име той не спомена.

Но тиранът люти да убий духът  
Една заран Левски осъди на смърт!

Царете, тълпата, мръсните тиари  
Да могат задуши гордото съзнание,  
Гласът, който вика, мисълта що грей,  
Истината вечна, що вечно живей,  
Измислиха всекой по една секира  
Да уморят всичко, дето не умира:  
Зарад Прометея стръмната скала,  
Ядът за Сократа с клеветата зла,  
Синдкир за Коломба, кладата за Хуса —  
Кръста на Голгота за кроткий Иисуса —  
И по тоя начин най-грозният конец  
В бъдещето става най-съен венец.

Той биде обесен.

О, бесило славно!

По срам и по блъск ти си с кръста равно!  
Под теб ний видяхме, уви, да висят  
Много скъпли жъртви и да се тресят,  
И ветврът южни с тех да си играе,  
И тиранът весел да се ругае.  
О бесило славно! теб те освети  
Смъртта на геройте. Свещено си ти.  
Ти белег си страшен и знак за свобода,  
За коя под тебе гинеше народа,  
И лъвът, и храбрий: и смъртта до днес  
Под тебе, бесило, правеше ни чест.  
Зашото подлецът, шпионинът, мръсникът  
В ония дни мрачни, що „робство“ се викат,  
Умираха мирни на свойто легло,  
С продадена съвест, с позор на чело,  
И смъртта на тебе, о бесилко свята,  
Бе не срам, а слава нова за земята  
И връх, от където виждаше духът  
Към безсмъртието по-прекия път!